

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 18 септември 2026 г.
(OR. en)

13422/26

Междуетноститутуционално досие:
2026/0286 (COD)

AUDIO 107
TELECOM 436
COMPET 1095
JEUN 214
MI 908
DIGIT 237
CONSOM 267
DATAPROTECT 290
JAI 1179
DISINFO 64
CT 110
ENT 231
CES 19
CDR 206
CODEC 1710

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 17 септември 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 680 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И СЪВЕТА
Подход на ЕС към безопасността на децата онлайн

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 680 final.

Приложение: COM(2026) 680 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.9.2026 г.
COM(2026) 680 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Подход на ЕС към безопасността на децата онлайн

1. Въведение

Цифровият свят е врата към знанието, възможност за общуване и творчество. Бизнес моделите на платформите обаче, проектирани с цел да се увеличи максимално времето, прекарано онлайн, водят до прекомерно използване на интернет и могат да злоупотребяват с уязвимостта на децата. Според проучване на Евробарометър от 2026 г. подрастващите прекарват средно 4,5 часа онлайн в учебните дни, като този показател се увеличава на 6,1 часа през почивните дни¹.

Наличните данни показват, че колкото по-рано децата започнат да ползват интернет, толкова повече време е вероятно да прекарват пред екран. Тези, които са започнали да използват социалните медии, преди да навършат 10 години, посочват, че прекарват 7,5 часа пред екран през уикенда, в сравнение с 5,7 часа сред тези, които са започнали след 14-годишна възраст. **Това засилва натиска върху психичното здраве на младите хора, което никога преди не е било изложено на по-голям риск.** Всеки трети подрастващ се чувства стресиран или социално изключен и изпитва проблеми с концентрацията. Понастоящем всяко четвърто дете се сблъсква с вредно и смущаващо съдържание онлайн — от насилие и реч на омразата до натиск по отношение на външния вид и невярна информация. Една четвърт от подрастващите също така стават обект на сексуални предложения в интернет в някакъв момент преди навършване на 18-годишна възраст, включително нежелани, наложени под натиск сексуални взаимодействия и форми на сприятеляване с цел сексуална злоупотреба². Макар че всяко дете може да бъде засегнато, уязвимите деца са изложени на непропорционално висок риск, като момичетата и момчетата се сблъскват с различни видове рискове.

Освен това, както се потвърждава от резултатите от Програмата на ОИСР за международно оценяване на учениците (PISA) за 2025 г., **разсейването с цифрови технологии е определено като основна причина за влошаващите се образователни резултати сред нашите деца.** Разсейването с цифрови технологии оказва въздействие върху ученето на младите хора и е ключов фактор за намаляването на основните умения в ЕС. Прекаленото ползване на социални медии и прекомерното време, прекарано пред екран, водят по-специално до неспособност за оценяване на информация, осъществяване на връзки между множество източници и критично мислене.

Разпространението на проблемно съдържание, генерирано от ИИ, като например убедителни фалшификати или опасни съвети, предоставяни от чатботове с ИИ или ИИ спътници, допълнително задълбочава проблема. Натискът за споделяне на интимни снимки засяга една десета от подрастващите, което се равнява на милиони млади хора в цяла Европа. Това не е просто пасивно излагане на цифрови технологии и не остава ограничено до екрана. Подобно съдържание формира, насърчава и възнаграждава рисковото поведение — от причиняване на вреда на другите до самонараняване, включително хранителни разстройства, и безразсъдно поведение, извършвано и заснемано с цел привличане на внимание и търсене на одобрение, като в някои случаи това води до фатални последици.

Съюзът вече разполага със солидни основи за защита на ненавършилите пълнолетие лица онлайн. В Акта за цифровите услуги се изисква онлайн платформите да гарантират безопасността на ненавършилите пълнолетие лица, когато вземат решения относно проектирането на своите услуги. Нормативната уредба на ЕС включва и

¹ Въздействие на прекомерното време, прекарано пред екран, и на социалните медии върху психичното здраве на младите хора — юни 2026 г. — проучване „Евробарометър“.

² <https://www.childlight.org/reports/itl-interim-update-2026>

всеобхватни гаранции за децата онлайн при ползването на услуги за стрийминг, онлайн игри, онлайн търговия на дребно и продукти с ИИ. Общият регламент относно защитата на данните предвижда конкретни правила и гаранции относно използването на лични данни, включително данни на деца. Законодателството на ЕС за защита на потребителите, включително Директивата за нелоялни търговски практики, защитава ненавършилите пълнолетие лица като уязвими потребители.

Прилагането на това законодателство е основен приоритет на Комисията. Съгласно Акта за цифровите услуги например Комисията предприе действия по правоприлагане срещу ByteDance и Meta във връзка с водещите им онлайн платформи TikTok, Facebook и Instagram, които са проектирани с цел да предизвикват пристрастяване, и във връзка с недостатъчните мерки за проверка на възрастта във Facebook и Instagram. Комисията също така предприе действия по правоприлагане срещу X във връзка с генерирането и разпространението от Grok на материали, съдържащи сексуално насилие над деца. Чрез Мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите (мрежата за СОЗП) Комисията и националните органи се борят с вредните практики, включително в онлайн игрите и електронната търговия³. Органите за защита на данните предприеха действия и срещу Meta, TikTok, X и други във връзка със злоупотребата с лични данни на деца.

Съществуващите правила обаче не са достатъчни. В настоящата законодателна рамка на ЕС не се определя минимална възраст за достъп до платформи и услуги с характеристики и съдържание, които са неподходящи за възрастта или представляват риск. Също така няма пълна забрана на общите проблемни характеристики, като например безкрайно превъртане, прекалено много известия или вредни препоръчващи системи. Освен това съществуващата рамка на Съюза не предоставя достатъчно силна хармонизация и подробности относно справянето с предизвикващите пристрастяване характеристики на проектирането на цифровите продукти и услуги, достъпни за ненавършили пълнолетие лица. В нея също така липсва правна сигурност по отношение на системите за проверка на възрастта и правната отговорност на технологичните дружества за проектирането на техните услуги.

Както беше обявено в речта за състоянието на Съюза през 2025 г., на **специална група** беше възложено да съветва председателя на Комисията относно разработването на европейски подход за осигуряване на безопасността на децата онлайн. В работата на специалната група участваха различни групи заинтересовани страни и бяха изслушани експерти с различен професионален опит както от Съюза, така и от държавите партньори. В резултат на обсъжданията бе изготвен докладът на съпредседателите на специалната група, в който са изложени техните заключения и основни препоръки⁴.

Наред с това безопасността на децата онлайн е призната за глобално предизвикателство, за което се изисква тясно сътрудничество между партньорите. В Съединените щати неотдавнашното споразумение с Meta показва, че доставчиците на услуги вече осъзнават, че все повече се считат за отговорни — както от правна, така и от обществена гледна

³ В *Star Stable Online* например мрежата за СОЗП разследва преки послания към деца за купуването на продукти, тактики за продажба под натиск и неясна информация относно валутите в играта, като поиска от дружеството да представи ангажменти за подобряване на своите практики. Освен това са в ход координирани действия на мрежата за СОЗП срещу Temu и Shein за нарушения на законодателството за защита на потребителите, свързани с тъмни модели, фалшиви отстъпки и други нелоялни търговски практики.

⁴ Безопасност на децата онлайн: средства за защита и подкрепа на ненавършилите пълнолетие лица в цифровия свят, на разположение на адрес: https://commission.europa.eu/document/download/d833504d-5ec3-4fac-945f-38e7d0bd5326_en?filename=Special-panel-report.pdf

точка — за безопасността на децата, на които предоставят услуги⁵. В рамките на ЕС много държави членки обмислят различни законодателни инициативи за защита на ненавършилите пълнолетие лица онлайн, по-специално чрез определяне на минимална възраст за достъп до определени услуги⁶. **Актуалните събития обаче ясно показва правната сложност на въпроса**, наред с необходимостта от целенасочен и пропорционален подход и от защита на основните права⁷.

В този контекст **най-подходящият начин** за ефективно и бързо справяне с мащаба и сериозността на рисковете, с които се сблъскват децата онлайн, е **предприемането на решителни, всеобхватни и спешни действия на равнището на Съюза**. Този подход представлява ефективен отговор на недвусмислените призови на Европейския съвет, съзаконодателите и основните заинтересовани страни, които се застъпват за необходимостта от общ европейски подход за еднаква защита на всички деца в целия Съюз при използването на интернет. Това ще позволи на Европа веднъж завинаги да ограничи широкия и вреден достъп на технологичните дружества до европейските деца, така че те да могат да живеят без алгоритми. Защото „Европа вярва, че децата следва да се отглеждат и възпитават от техните родители, а не от алгоритми“.

⁵ <https://www.oag.state.va.us/media-center/news-releases/3105-attorney-general-jay-jones-announces-a-17-billion-landmark-settlement-with-meta-with-353-million-guaranteed-for-virginia>

⁶ В 17 държави членки се изготвят законодателни проекти или се водят преговори по тях.

⁷ <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decision/2026/2026911DC.htm>

2. Към всеобхватен и амбициозен европейски подход: Регламентът за безопасността на децата онлайн (Регламентът EU KIDS Act)

Чрез **подхода на Съюза** следва да се даде възможност на ненавършилите пълнолетие лица да се възползват от огромния потенциал на цифровите услуги, като същевременно са защитени от злоупотреби и експлоатация. **По този начин трябва да се ограничи достъпът на технологичните дружества до нашите деца, а не обратното.** Трябва да се подчертае, че основната отговорност за проектирането на безопасни онлайн пространства се носи от доставчиците на цифрови услуги. Трябва да се зачита развиващата се зрялост на децата, докато растат, и ролята на техните настойници, без да им се прехвърля неправомерно отговорността. Поради това подходът на Съюза следва да бъде всеобхватен, колективен, съобразен с възрастта и основан на действителните рискове, пред които са изправени децата онлайн. Правата на децата следва да бъдат заложени в него като основни права в съответствие с Хартата на основните права на ЕС, като висшият интерес на детето е водещ приоритет.

В Регламента EU KIDS Act, приет с настоящото съобщение, **се предлага единен за целия ЕС набор от правила, осигуряващи еднакво равнище на защита за всички деца в целия Съюз, наред с набор от инструменти за родителите и настойниците**⁸. С предложението ще се намали рискът от разпокъсаност между държавите членки и ще се осигури ясна правна сигурност за предприятията от ЕС при ориентирането им в единния пазар.

Предложението ще се прилага за т.нар. „социални медии+“ — групата услуги, които представляват най-голям риск за ненавършилите пълнолетие лица. Това са услугите на социалните медии, платформите за споделяне на видеоклипове и онлайн игрите, които крият специфични свързани с проектирането рискове за ненавършилите пълнолетие лица, както и чатботовете с ИИ и ИИ спътниците — като виртуални инструменти, които могат да предоставят съвети на ненавършилите пълнолетие лица относно психичното здраве и личностното развитие. Предложението няма да бъде насочено към услуги, които са проектирани и се използват за образователни цели или от публични органи, нито ще се прилага за промишлен ИИ или офис продукти с ИИ. Предложението ще включва **комбиниран подход** от i) **минимална възраст в целия ЕС** и ii) **изисквания за безопасно проектиране**.

2.1 Минимална възраст за социалните медии в целия ЕС

Достъпът на децата до платформи продължава да бъде основен въпрос, а това дали те могат да имат свой собствен акаунт е от огромно значение, що се отнася до рисковете. С оглед на това в предложението **се забранява на платформите на социалните медии да имат достъп до деца под 13-годишна възраст и се определя минимална възраст от 15 години в целия ЕС, на която ненавършилите пълнолетие лица да откриват свой собствен акаунт**, като същевременно се гарантира постепенен подход. По-конкретно:

Децата на възраст от 0 до 3 години не следва да имат достъп до никакви екрани. В качеството си на пасивни ползватели на цифрови медии децата на тази възраст са изложени главно на рискове, свързани с взаимоотношенията. Тези рискове често възникват, когато родителите и настойниците заменят прякото общуване с използването на екрани, за да успокоят или отвлекат вниманието на малките деца, което може да се

⁸ Определението за родителски права ще следва националното законодателство във всяка държава — членка на ЕС.

отрази на способността им за концентрация, езиковото им развитие и развитието на зрението, както и на социално-емоционалното им развитие. Поради това родителите и настойниците следва да отдават приоритет на взаимодействията лице в лице, да ограничават времето, което прекарват в социалните медии, докато се грижат за децата си, и да избягват да ги излагат на екрани.

Децата на възраст от 3 до 13 години не следва да бъдат излагани на социални медии. Доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове обаче могат да предлагат услуги, съобразени с интересите на детето, например образователни материали или съобразени с възрастта развлечения, които настойниците могат да позволят на децата си да гледат в контролирана среда. За тази цел платформите трябва да предлагат на родителите или настойниците лесен за ползване инструмент, с цел да се ограничи използването на акаунта на пълнолетното лице до такива адаптирани за деца услуги, когато той се дава на деца, и с цел да се ограничи излагането на детето до един час на ден. Този подход е в съответствие с препоръките на съпредседателите на специалната група и дава възможност на децата бавно да се запознават с технологиите в процеса на своето израстване. Той все пак ги защитава от всякаква неправомерна намеса и водещи до пристрастяване характеристики на проектирането, на които те биха могли да бъдат изложени по друг начин.

За деца на възраст от 13 до 15 години родителите или настойниците могат да създават миниакаунти в социални медии и платформи за споделяне на видеоклипове, за които се прилага изискването за минимална възраст от 13 години. Тези акаунти ще имат строго ограничени характеристики и ще бъдат под родителски контрол. Функциите на социалните медии ще бъдат ограничени до максимален брой контакти единствено с връстници и ограничено време от един час на ден, прекарано пред екран. Освен това родителите и настойниците ще могат да упражняват родителската си отговорност, като наблюдават и контролират използването на акаунта на детето чрез специално приложение за настойници.

Подрастващите на възраст **от 15 до 18 години** ще имат право да създават свой собствен автономен акаунт в социалните медии и платформите за споделяне на видеоклипове, без да е необходимо родителско одобрение, като същевременно се гарантира, че това все още им дава достъп само до среда, която е безопасна още при проектирането. През този период ролята на родителите и настойниците продължава да бъде от съществено значение.

2.2 Безопасно проектиране

В допълнение към мерките, описани по-горе, в Регламента EU KIDS Act се включва задължението всички обхванати услуги да бъдат проектирани безопасно, като се следват строги правила и принципи. По този начин ще се гарантира безопасно ползване на интернет, което е съобразено с възрастта. Правилата и принципите включват по-специално:

- **Няма предизвикващи пристрастяване характеристики на проектирането**, като безкрайно превъртане, изкуствени известия или определени функции за възнаграждения.
- **Регулирани препоръчващи системи**, като например варианти за избор, настройка и контрол на препоръчваното съдържание, избягване на т.нар. „ефект на заешката дупка“ и надхвърляне на основаните на ангажираност сигнали.

- **Настройки за сигурност на акаунта**, с които се гарантира поверителността на съдържанието, деактивират се рисковите настройки по подразбиране и се предоставя ясна информация на ненавършили пълнолетие лица.
- **Няма нежелани контакти от други потребители**. Непознати потребители не могат да установяват пряк контакт извън одобрените връзки; за добавяне в групи ще е необходимо изрично разрешение; лесно и анонимно блокиране.
- Дава се възможност на децата **лесно да съобщават за вредно съдържание** и да имат бърз достъп до **инструменти за подкрепа**.
- Предлагат се ефективни и съобразени с възрастта **инструменти за родителски контрол**.

Тези правила и принципи ще бъдат допълнени от адаптирани ангажименти за онлайн игри, чатботове с ИИ и ИИ спътници, като се предлага подход на съвместно регулиране, основан на водено от промишлеността саморегулиране. Магазините за софтуерни приложения също ще подлежат на изисквания въз основа на настоящите най-добри практики за саморегулиране. Те ще прилагат последователни възрастови категории и ограничават достъпа на ненавършили пълнолетие лица под определена възраст до приложения, като например онлайн игри.

2.3 Проверка на възрастта

С предложението също така се уреждат системите за проверка на възрастта, които гарантират неприкосновеността на личния живот и са достъпни, както и начинът, по който те функционират.

Регламентът EU KIDS Act ще включва задължение за доставчиците на услуги на социалните медии и платформите за споделяне на видеоклипове **да извършват проверка на възрастта, когато даден потребител открие нов акаунт**. Това ще се извършва, като се разчита на инструмента на ЕС за проверка на възрастта или на други решения, предоставени от публичните органи, които предлагат равностойно ниво на точност, надеждност, стабилност, неприкосновеност на личния живот, сигурност, недискриминация и липса на вмешателство. Съществуващите акаунти ще подлежат на пропорционални проверки, а не на цялостна ретроспективна проверка на възрастта. Такъв би бил случаят например, ако даден акаунт е бил създаден още преди много години или е свързан с кредитна карта на собственика на акаунта. Специално за онлайн игрите ще се изисква **задължителна препоръка на възрастта** за всяка игра, като това ще се прилага строго чрез проверка на възрастта в магазина за софтуерни приложения, преди играта да може да бъде изтеглена.

2.4 Прилагане

Стриктното прилагане е от решаващо значение, за да се гарантира ефективна защита на децата. Регламентът EU KIDS Act се основава на **съществуващата архитектура за правоприлагане** от Акта за цифровите услуги и Акта за изкуствения интелект. Тежестта на доказване на спазването на новите правила се носи от операторите. Ето защо много големите онлайн платформи ще бъдат задължени да представят план за съответствие на независим одитор, който трябва да направи задълбочена оценка на новата услуга, характеристика или функционалност. Комисията може да поиска от доставчика да предложи корективни мерки, ако въз основа на доклада на одитора счете, че планът за

съответствие съдържа някакви недостатъци. С акта също така се въвежда такса за надзор с цел ефективно финансиране и подпомагане на работата на Комисията по правоприлагане и надзор в целия ЕС. В рамките на структурата за правоприлагане **ще се дава приоритет на жалби, свързани с ненавършили пълнолетие лица.**

Предвид бързото развитие на технологиите, в предложението се предвижда **клауза за преразглеждане**, която да отчете евентуалната необходимост от актуализиране на нормативната уредба.

3. Допълващи мерки

3.1. Допълващи регулаторни мерки на ЕС

В Регламента EU KIDS Act ще бъдат определени специфични правила за цифровите услуги, чието използване представлява най-голям риск за безопасността и развитието на ненавършилите пълнолетие лица. В него се поставя акцент върху постепенен подход за достъп и върху това да се гарантира, че някои проектни характеристики са безопасни още при проектирането. Същевременно трябва да гарантираме, че безопасността на ненавършилите пълнолетие лица е гарантирана, когато става въпрос за всички услуги и продукти, с които децата могат да се сблъскат онлайн, и че търговските практики, които достигат до тях, не представляват риск за тяхното здраве или безопасност.

Предстоящият **Акт за справедливост в областта на цифровите технологии** и преразгледаният **Регламент за сътрудничество в областта на защитата на потребителите** са ключова възможност защитата на децата и подрастващите да се постави в центъра на законодателството на ЕС за защита на потребителите. С Акта за справедливост в областта на цифровите технологии ще бъдат актуализирани хоризонталните правила за защита на потребителите срещу вредни търговски практики онлайн, които засягат и децата като млади потребители, като например манипулативни цифрови практики от страна на търговци към потребители, техники за несправедливо ценообразуване, проблематичен маркетинг от страна на инфлуенсъри и проблеми с цифровите договори и абонаменти. Комисията също така ще преразгледа Регламента за сътрудничество в областта на защитата на потребителите, за да гарантира по-строго прилагане в полза на всички, с акцент върху ненавършилите пълнолетие лица, като се основава на мерките за прилагане съгласно Регламента EU KIDS Act и ги допълва. При изготвянето на преразгледания регламент Комисията ще обмисли начини за подобряване на координацията на правоприлагането между националните органи за защита на потребителите в трансгранични ситуации и за централизиране на правомощията за разследване и правоприлагане на равнището на ЕС в конкретни случаи.

Освен това Комисията ще предложи преразглеждане на **Директивата за аудио-визуалните медийни услуги**. В нея ще се уточнят категориите вредно съдържание, от които платформите за споделяне на видеоклипове трябва да защитават ненавършилите пълнолетие лица, и ще се изясни приложимостта на аудио-визуалните правила на ЕС за инфлуенсърите като доставчици на съдържание.

Освен разработването на подходяща нормативна уредба и ефективното ѝ прилагане, Съюзът трябва да приложи и набор от мерки за подкрепа, като например посочените по-долу.

3.2 Предоставяне на повече възможности на децата и младите хора чрез образование

Първо, **образованието играе ключова роля за насърчаване на развитието на всяко дете**, като предоставя на ненавършилите пълнолетие лица подходящи знания за по-добро разбиране на онлайн средата и им дава възможност да разграничават подходящото и рисковото поведение, включително онлайн. С оглед на това е от съществено значение младите хора да разполагат с уменията, от които се нуждаят, за да ползват безопасно и отговорно „социалните медии+“, включително в контекста на ускореното навлизане на ИИ.

В този контекст Комисията ще приеме **пакет от мерки в областта на образованието** в подкрепа на училищата в усилията им за насърчаване на цифровите умения и уменията в областта на ИИ, повишаване на осведомеността и изграждане на устойчивост сред ненавършилите пълнолетие лица, **включително чрез подготовка на учители и училищни ръководители**, относно въздействието на „социалните медии+“ върху психичното здраве и когнитивното развитие. В този контекст от съществено значение са психологическата подкрепа и всеобхватното, съобразено с възрастта образование.

Предстоящият пакет от мерки в областта на образованието ще продължи да **интегрира обучението по грамотност в областта на ИИ**, включително чрез **рамката на ЕС и ОИСР за грамотност в областта на ИИ за началното и средното образование**, и ще подкрепи училищата при разработването на стратегии за насърчаване на цифровото благосъстояние на децата, като се съсредоточи върху безопасността им и предоставянето на средства за тяхната подкрепа. В него също така ще бъде разгледано осигуряването на безопасна, оперативно съвместима европейска инфраструктура за цифрово образование и педагогически обосновано образователно съдържание, което ще спомогне за намаляване на стратегическите зависимости на Европа в областта на образователните технологии.

В съфинансираните от ЕС **центрове за по-безопасен интернет** вече се предоставя ефективна и надеждна помощ за безопасността на децата онлайн. Тяхното национално покритие, широк обхват и специализиран експертен опит превръщат мрежата в ценен партньор за държавите членки при разработването и прилагането на ефективни национални стратегии за по-безопасна и по-добра цифрова среда за децата. Въз основа на тяхната дейност Комисията планира да предостави **адаптирани насоки относно новите правила** за различните групи, включително децата, настойниците, образователните специалисти, училищата и регулаторните органи. Те ще включват уебинари, ранно откриване на вреди, управление на съобразен с възрастта достъп и безопасно използване на чатботове с ИИ и ИИ спътници. Държавите членки следва да работят въз основа на тази дейност и да я укрепват в национален, регионален и местен контекст.

Що се отнася до финансирането, Комисията вече финансира научни изследвания в областта на безопасността на децата онлайн в рамките на „**Хоризонт Европа**“. Работната програма за 2026 г. включва проучване на въздействието на използването на цифрови инструменти извън училище и за комуникация върху образователните резултати и психичното здраве, като съответните проекти започват през 2027 г. Освен това Комисията може да определи **нововъзникващи приоритети за финансиране на научни изследвания**, както и възможности за подкрепа на безопасни услуги и ориентирани към децата иновации с преки инвестиции от частния и публичния сектор.

Успоредно с това следва да се предприемат действия, **за да се гарантира, че децата прекарват време в реалния свят**. Чрез „Еразъм+“ Комисията подкрепя пространствата и дейностите извън интернет, тъй като те са от решаващо значение за развитието на децата, спомагат за насърчаване на здравословното взаимодействие и предлагат

алтернативи на използването на екрани. Поради това тя насърчава държавите членки да разширят достъпа до спорт, изкуства, младежки клубове, библиотеки и обществени пространства на достъпни цени. Държавите — членки на ЕС, и регионите следва да използват пълноценно наличното национално финансиране и финансиране от ЕС, за да осигурят подходяща инфраструктура за учителите, родителите и децата.

Тези усилия следва да бъдат част от по-широк, силен колективен ангажимент както на равнището на Съюза, така и на национално равнище, за **да се мобилизират всички налични ресурси за образование, повишаване на осведомеността и обмен на най-добри практики** с цел укрепване на механизмите за превенция, подкрепа и защита на децата в цифровата среда в рамките на интегриран подход към закрилата на детето. В този контекст бързото транспониране и прилагане на Директивата относно отговорността за вреди от дефекти на продукти ще даде възможност на пострадалите от дефектни продукти, включително цифрови продукти, да предявяват иск за обезщетение при еднакви условия в целия ЕС.

3.3 По-широки мерки на ЕС за подкрепа

Освен образованието и медийната грамотност, редица допълнителни мерки на ЕС са от основно значение за защитата на децата онлайн. Те включват всеобхватен подход към здравето, особено психичното здраве, и по-добро сътрудничество и координация на органите, участващи в справянето с онлайн рисковете и престъпленията срещу деца.

През 2023 г. Комисията вече прие съобщение относно всеобхватен подход към психичното здраве, включващо 20 водещи инициативи и възможности за финансиране в размер на почти 1,3 милиарда евро. В инициативата беше поставен по-голям акцент върху приобщаването и подкрепата за уязвимите групи, като например децата и младите хора. Понастоящем Комисията разработва съвместно с УНИЦЕФ **набор от инструменти за превенция**, който ще помогне на създателите на политики да подкрепят по-добре психичното и физическото здраве на децата. Наборът от инструменти ще бъде представен по случай Световния ден на психичното здраве през октомври 2026 г. В набора от инструменти ще бъдат разгледани и предизвикателствата във връзка с въздействието на цифровизацията върху психичното здраве на децата. Освен това Комисията си сътрудничи със Световната здравна организация за **укрепване на капацитета на системите за психично здраве**, като в тази връзка се обръща внимание и на цифровите фактори, влияещи върху психичното здраве на младите хора.

Децата също могат да бъдат жертви на престъпления. Когато престъпления онлайн се отнасят до деца — като те могат да бъдат жертви, извършители или и двете — се прилагат достиженията на правото на ЕС в областта на наказателното процесуално право, по-специално Директивата за правата на жертвите и Директивата относно процесуалните гаранции за децата от 2016 г. Що се отнася до предотвратяването на престъпления, приложимата рамка се състои от достиженията на правото на ЕС в областта на наказателното право, включително по-специално Директивата относно сексуалното насилие над деца.

Престъпленията, засягащи деца онлайн, варират от престъпления от омраза, трафик на хора, злоупотреба и сексуална експлоатация до вербуване за участие в организирана престъпност и насилствен екстремизъм или тероризъм. Органите на ЕС и националните органи, които прилагат различно законодателство, ще продължат да си сътрудничат и да обменят бързо информация и данни, за да бъде възможно предоставянето най-високо равнище на защита на ненавършилите пълнолетие лица. Предстоящият **План за**

действие за защита на децата от престъпления ще има за цел да се осигури съгласуван и комплексен отговор на различните рискове, с които се сблъскват децата във връзка с престъпността, както онлайн, така и офлайн. Целта му ще бъде да се сведе до минимум излагането на децата на престъпления и да се укрепи капацитетът на правоприлагащите и други компетентни органи за разследване и наказателно преследване на престъпления, засягащи деца. В него също така ще бъде поставен акцент върху подкрепата за децата по време на преминаването им през националните системи за наказателно правосъдие. **С ориентирания към децата подход правата и висшият интерес на детето ще бъдат в основата на всички инициативи.**

3.4 Международно сътрудничество

В съответствие с международната стратегия на ЕС в областта на цифровите технологии към момента ЕС е сътрудничил с Австралия, Бразилия, Канада, Сингапур, Обединеното кралство и Япония за защита на децата онлайн, като допринесе и за изготвянето на общия набор от принципи на Г-7 относно ненавършилите пълнолетие лица онлайн⁹. Освен това ЕС допринесе за обсъжданията на многостранно равнище, включително в рамките на Организацията на обединените нации¹⁰. Укрепването на сътрудничеството с нашите международни партньори продължава да бъде приоритет за ефективната защита на ненавършилите пълнолетие лица онлайн. Въвеждането чрез Регламента EU KIDS Act на подход за смекчаване на въздействието на изкуствения интелект върху децата чрез чатботове и спътници **укрепва основаващия се на права и на оценка на риска подход на ЕС към ИИ**, който е от интерес за много партньори по света. Като цяло благодарение на единния подход за защита на децата онлайн в целия ЕС това международно сътрудничество ще стане по-ефективно, като с него ще се осигури солидна отправна точка за взаимодействие с партньорите за постигане на целите на настоящата инициатива.

3.5 Мониторинг

Важно е непрекъснато да се анализира развитието на цифровите услуги за ненавършилите пълнолетие лица, тяхното въздействие върху ненавършилите пълнолетие лица и ефекта на инициативите, предприети в рамките на Съюза. **Комисията редовно ще прави преглед на напредъка** с подкрепата на заинтересованите страни, включително организациите за правата на младите хора и децата, самите деца и сдруженията на родителите. Тя ще извършва мониторинг на въздействието и ефективността на пакета от мерки, свързан с настоящото съобщение.

В рамките на този мониторинг ще се проследяват **ефектите и евентуалната необходимост от адаптиране на рамката за минималната възраст**, с цел да се създаде структурирана, редовна система за събиране на данни, която да даде представа за реалния опит на ненавършилите пълнолетие лица онлайн в целия ЕС. Тази рамка ще се основава на участието на децата, по-специално чрез платформата на ЕС за участие на децата в рамките на Стратегията на ЕС за правата на детето и VIK+ (портал за по-добър интернет за децата+). Тя ще се основава и на научни изследвания, на работата, извършвана в рамките на Акта за цифровите услуги, както и на дейността на Центъра на

⁹ Впоследствие одобрен от лидерите на Бразилия, Египет, Кения, Индия и Южна Корея.

¹⁰ Общ набор от принципи на Г-7 за определяне на по-безопасно и по-сигурно цифрово пространство за ненавършилите пълнолетие лица.

ЕС за алгоритмична прозрачност, който проследява развитието на безопасността на децата онлайн, нововъзникващите технологии и моделите на използване.

По време на мониторинга ще бъде поставен акцент по-специално върху въздействието върху психичното здраве на младите хора. Ще бъдат отразени и положителните аспекти на онлайн преживяванията на децата, включително дали и до каква степен ненавършилите пълнолетие лица се чувстват уверени и в безопасност в интернет, както и по какъв начин се разпределя времето, което прекарват пред екран, между различните дейности.

4. Заключение и следващи стъпки

В настоящото съобщение се определя рамка, изградена въз основа на ясно убеждение: технологичните дружества носят основната отговорност за безопасността на своите продукти. **Децата в Европа следва да бъдат възпитавани и отглеждани от родителите, а не от алгоритми.**

Трябва да изградим цифров свят, в който децата ни да могат да растат свободни и в **безопасност**, защитени от ценностите, които Европа отстоява. Европа трябва да бъде най-доброто място, където да пораснеш, и най-доброто място, където да остарееш. Това е критерият, по който трябва да се оценява настоящият отговор.

Специалната група представи доказателствата. Сега е ред на институциите на Съюза, заедно с държавите членки, промишлеността, гражданското общество, училищата и семействата, **да осъществят промяната, която децата и родителите в цяла Европа искат** — свят, създаден с мисъл за тяхното благосъстояние.

Комисията:

- ще предложи **Акт за справедливост в областта на цифровите технологии**
- ще предложи **преразглеждането на Регламента за сътрудничество в областта на защитата на потребителите**
- ще предложи **преразглеждането на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги**
- ще представи **план за действие за защита на децата от престъпления**
- ще представи **пакет от мерки в областта на образованието**